

Wielki Kraków - wielkie szanse 1910-2010

2010-09-03

100 lat temu, pod hasłem „Wielki Kraków” ówczesne władze miasta rozpoczęły radykalne rozszerzanie granic Krakowa i stopniowe włączanie w jego obręb siedmiu sąsiednich gmin. Wystawę upamiętniającą to - jedno z najważniejszych w historii Krakowa - wydarzenie, będzie można oglądać w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa od 8 września 2010 do 27 lutego 2011.

Na początku XX w. Kraków, choć nazywany polskimi Atenami, nie mógł się prężnie rozwijać z powodu gęstego zaludnienia na niewielkim terytorium i utrudniających rozwój przestrzenny rozporządzeń zaborców austriackich. Przemysł, handel i transport kwitł poza jego granicami, a sąsiadujące z Krakowem gminy korzystały z krakowskich placówek kulturalnych, szkół, szpitali, urzędów komunalnych, ale nie uczestniczyły w ich utrzymaniu. W związku z tym, w 1902 r. Juliusz Leo, jeszcze jako wiceprezydent miasta, przedstawił pomysł wcielenia podmiejskich gmin do Krakowa.

Jego pomysł, forsowany pod hasłem „Wielki Kraków”, był ośmieszany, ale Juliusz Leo, będąc już prezydentem miasta, konsekwentnie dążył do wcielenia go w życie. I tak 17 kwietnia 1910 uroczysto świętowano przyłączenie pierwszej grupy gmin i obszarów dworskich - Zakrzówka z Kapelanką, Dębnik z Rybakami, Półwsi Zwierzynieckich, Zwierzyńca, Czarnej Wsi z Kawiorami, Nowej Wsi Narodowej, Łobzowa, Krowodrzy, Grzegórzek z Piaskami oraz części gmin Prądnik Biały i Prądnik Czerwony z Olszą. Proces przyłączania gmin odbywał się etapami - w ramach ostatniego - w 1915 r. do Krakowa przyłączono Podgórze.

Wybuch I wojny światowej nie pozwolił na realizację wszystkich planów Juliusza Lea, jednak opracowana przez niego koncepcja „Wielkiego Krakowa” zapoczątkowała proces przekształcania się Krakowa z prowincjonalnego miasta w nowoczesną, europejską aglomerację.

W tym roku mija sto lat od tamtych doniosłych wydarzeń. Z tej okazji, od 8 września (do 27 lutego 2011r.), w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa (w Pałacu Krzysztofory, Rynek Główny 35) będzie można oglądać wystawę „Wielki Kraków - wielkie szanse 1910-2010”. Ekspozycja przypomni, jak przebiegał rozwój terytorialny Krakowa w latach 1910-1915, Będzie można zobaczyć plany miasta oraz rozporządzenia prawne z tym związane, prace konkursowe dotyczące rozwoju urbanistycznego miasta, a także zrealizowane w wyniku przyjęcia tych projektów inwestycje - w pierwszej kolejności Aleje Trzech Wieszców.

Wystawione również będą pamiątki związane z prezydentem Juliuszem Leo oraz pamiątki po władzach gmin przyłączonych do Krakowa (np. odznaka wójta gminy Dąbie, odznaki radnych miejskich Podgórze, łaski wójtowskie). Osobna część wystawy poświęcona będzie historii poczty w gminach przyłączonych.

Godziny otwarcia wystawy:

sezon letni (do 31 października)

środa - niedziela 10.00-17.30

sezon zimowy (od 3 listopada)

środa - niedziela 9.00-16.00

czwartek 10.00-17.00

Ceny biletów:

**Magiczny
Kraków**

normalny - 6 zł

ulgowy - 4 zł

zbiorowy (min. 10 osób) - 3.50 zł (od osoby)

rodzinny - 12 zł. (JK).